

Академія Української Преси (АУП) / Academy of Ukrainian Press (AUP)

11A/56 Vasylya Poryka St., Kyiv, 04208, Ukraine

Tel. +380/44/223 73 11

e-mail: info@AUP.com.ua

Internet: www.AUP.com.ua

РІЧНИЙ ЗВІТ АКАДЕМІЇ УКРАЇНСЬКОЇ ПРЕСИ ЗА 2016 РІК

Пропонуємо Вашій увазі інформацію про діяльність Академії української преси (АУП) в 2016 році.

Місія АУП – сприяти поінформованому та критичному споживанню медіа українським суспільством та дотриманню стандартів соціально-відповідальної журналістики.

Напрямки діяльності АУП:

- аналітичні дослідження медіапростору;
- підтримка впровадження медіаосвіти та медіаграмотності;
- сприяння підвищенню кваліфікації журналістських кадрів;
- впровадження світових стандартів журналістики;
- сприяння розвитку вільних та незаангажованих медіа
- організаційний розвиток.

ДІЯЛЬНІСТЬ АУП В 2016 РОЦІ

Аналітичні дослідження медіапростору

Моніторинг політичних теленовин

У 2016 році продовжився постійнодіючий моніторинг політичних теленовин методом контент-аналізу, який АУП здійснює з 2002 року. Використовується *кількісно-якісний метод вивчення документів*, який дозволяє отримати дані про рівень інформування, збалансованості та плюралізму в подачі інформації провідними медіа, а саме – сімома українськими телеканалами, з них шість мають найвищі рейтинги і традиційно значний вплив на аудиторію («Інтер», «1+1», «Україна», СТБ, ICTV, UA:Перший та 5 канал).

Мета проекту – покращити доступ громадян до інформації, що поширюється мас-медіа, підвищити рівень медіаграмотності та сприяти професіоналізації роботи мас-медіа України, посилюючи їх підзвітність громадськості через проведення контент-аналізу змісту новинних повідомлень електронних ЗМІ.

У червні 2016 року АУП здійснила одну хвилю контент-аналізу за сприяння Програми У-медіа Інтерньюз.

Наукові керівники дослідження:

Валерій Іванов, президент Академії української преси, проф., д-р філол. наук;

Наталя Костенко, завідувачка відділу соціології культури і масової комунікації Інституту соціології НАН України, проф., д-р соціол. наук;

Сергій Макєєв, завідувач відділу соціальних структур Інституту соціології НАН України, проф., д-р соціол. наук.

Підтримка впровадження медіаосвіти та медіаграмотності

З 2010 року АУП визначила одним з провідних напрямків діяльності розвиток та впровадження медіаосвіти в Україні, позаяк медіаосвіта один з усталених і апробованих способів формування попиту на якісний журналістський контент. Медіаграмотність є похідною та результатом медіаосвіти, це здатність адекватно сприймати та інтерпретувати інформацію. Українське суспільство потребує цих навичок, особливо в умовах інформаційної війни. У 2016 році АУП впроваджувала та сприяла розвитку медіаосвіти через:

- формування та підтримку групи лідерів-медіапедагогів для початкової, середньої та вищої освіти;
- підготовку навчальних видань для різних аудиторій;
- залучення світового досвіду з впровадження медіаосвіти і медіаграмотності.

Четверта міжнародна науково-методична конференція «Практична медіаграмотність: міжнародний досвід та українські перспективи»

18 – 19 березня 2016 року в м. Києві відбулась [Четверта міжнародна науково-методична конференція «Практична медіаграмотність: міжнародний досвід та українські перспективи»](#). В конференції взяли участь 167 учасників (педагоги, бібліотекарі, вчителі, вихователі ДНЗ, журналісти, представники ГО, студенти, учні). Під час заходу працювало вісім секцій:

- Медіаграмотність як громадянська компетенція;
- Досвід шведської медіаосвіти;
- Медіаосвіта і медіаграмотність у початковій школі та в дошкільному закладі;
- Медіаосвіта як функціонал бібліотек;
- Медіаосвіта в середній і старшій школі;
- Медіаосвіта в вищій школі;
- Медіатворчість і медіаспоживання, медіасоціалізація;
- Медіапсихологія.

У рамках конференції було представлено 121 доповідь на тему медіаосвіти та медіаграмотності в позашкільній та позиттєвій освіті.

Вперше українські медіапедагоги отримали змогу ознайомитися зі шведською моделлю медіаосвіти під час [майстер-класу «Шведська медіаосвіта: досвід Media Literacy Camp](#) (м. Кальмар) та отримати «рецепт успіху» шведської моделі. Міжнародний досвід представили Ольга Валле, Медіаінститут: FOJO та Тамара Мацкевич, заступник Голови товариства білоруської школи. Її участь у конференції стала можлива завдяки Медіаінституту: FOJO.

Захід був організований Академією української преси спільно з Міністерством освіти і науки України.

Проведення цього заходу, а також весь проект з впровадження медіаграмотності в Україні мали підтримку американського народу, що була надана через Агентство США з міжнародного розвитку (USAID) та Інтерньюз. Зміст матеріалів є виключно відповідальністю Академії української преси та не обов'язково відображає точку зору USAID, уряду США та Інтерньюз.

Проект відбувається за підтримки Міністерства закордонних справ та міжнародної торгівлі Канади (DFATD Canada).

Проект відбувається за підтримки Програми Матра Міністерства закордонних справ Нідерландів.

Літня школа з медіаосвіти

10-13 серпня 2016 року відбулася чотириденна [Дев'ята Літня школа медіаосвіти і медіаграмотності АУП](#) в партнерстві з Міністерством освіти і науки України для викладачів вищих педагогічних закладів, які готують вчителів початкової школи. Учасниками Школи стали 20 викладачів із 16 областей України (було подано 63 заявки). Викладачами Школи виступили співробітники та експерти АУП, які представили практичні моделі впровадження медіаосвіти й медіаграмотності в дошкільній освіті та початковій школі. Майстер-класи провели випускники Першої та Сьомої школи АУП – педагоги, які викладають медіаграмотність в початковій школі. За результатами вхідного та вихідного анкетування загальний відсоток рівня знань учасників зріс на 16,9 % (з 64 % до 80,9 %).

Ігор Поліщук учасник із Володимир-Волинського педагогічного коледжу ім. А. Ю. Кримського сказав: «Ми весь час відчували щире віддачу лекторів і тепер ми відчуваємо велику відповідальність, щоб донести меседж про необхідність опанування медіаграмотності до студентів».

Програма медіаграмотності для громадян

У березні 2016 року завершився [проект «Програма медіаграмотності для громадян»](#). Мета проекту – посилення стійкості громадян перед дестабілізуючою силою впливу неправдивої інформації.

[6-7 березня у Києві](#) приїхали учасники-тренери із різних областей. Головна мета зустрічі була обмінятися досвідом, розповісти про проблеми, які виникали під час навчання, обговорити перспективи просування медіаграмотності серед широкого населення. На заході відбувся великий «ярмарок обміну досвідом», під час якого було представлено близько 80 презентацій про результати проекту.

У рамках проекту було розроблено навчальну програму з медіаграмотності, підготовлено 428 тренерів у 14 областях України, які у свою чергу провели тренінги для більш ніж 15 000 громадян. Також у рамках проекту було розроблено [інформаційну кампанію](#) для підвищення обізнаності громадян в питаннях протидії пропаганді та маніпуляціям.

«Цей проект – це реально історія успіху. Створено перший підручник з протидії пропаганді, який має практичну цінність. Путівник по протидії пропаганді який побудований на реальних прикладах і який показує як відокремити правду від брехні», – зазначив Валерій Іванов, президент АУП.

Проект «Програма медіаграмотності для громадян» був здійснений за підтримки Міністерства закордонних справ та міжнародної торгівлі Канади (DFATD Canada), у партнерстві трьох організацій: Академія української преси, IREX та StopFake.

Медіаосвіта і медіаграмотність в обласних інститутах післядипломної педагогічної освіти

Викладачі обласних інститутів післядипломної педагогічної освіти після проходження курсу в рамках Літньої та Зимової шкіл АУП 2011 і 2012 рр. (23 особи) проводять ряд заходів для різних груп педагогічних працівників, які проходять курси з підвищення кваліфікації в обласних ОППО.

27 квітня 2016 року в Миколаївському ОППО відбулася [Міжнародна науково-практична інтернет-конференція «Від медіаграмотності до медіакультури: стратегії, проблеми, перспективи»](#), співорганізатором якої виступила АУП. Конференція зібрала 115 учасників. АУП забезпечила онлайн-виступи шведських медіаосвітян і провела презентацію нових видань організації. Демонструвалися відеозаписи практичних занять, презентації постерів, стендових доповідей.

25 жовтня 2016 року пройшла [Всеукраїнська науково-практична конференція з міжнародною участю «Практична медіаосвіта: інноваційні стратегії розвитку»](#), ініційована Дніпропетровським ОІППО та низкою шанованих партнерів, в тому числі й АУП, яка стала підсумком кількарічного поступу медіаосвіти в середній освіті та післядипломній педагогічній освіті.

У 2016 році АУП продовжила консультувати Програму дослідно-експериментальної роботи: «Науково-методичні засади впровадження медіаосвіти в систему роботи навчальних закладів Харківської області» (2013-2018 рр.), яку здійснює Харківська академія неперервної освіти (координатор Галина Дегтярьова).

Відтак, 23 листопада 2016 року Харківською академією неперервної освіти спільно з Академією української преси за підтримки Програми У-Медіа проведено обласний семінар-тренінг [«Як створити сучасну шкільну газету: мультимедійні ЗМІ»](#) для учасників регіональної Програми дослідно-експериментальної роботи за темою: «Науково-методичні засади впровадження медіаосвіти в систему роботи навчальних закладів Харківської області» (2013-2018 рр.).

Цього року колеги і партнери АУП – Олександр Мокрогуз та Михайло Коропатник з кафедри суспільних дисциплін та методики їх викладання Чернігівського ОІППО ім. К. Д. Ушинського запропонували [новий, інтегрований підхід](#) – поєднання навчання на планових курсах підвищення кваліфікації з освоєнням окремої програми семінару-тренінгу з медіаосвіти. Слухачі курсів підвищення кваліфікації учителів навчалися на семінарі з медіаосвіти паралельно із проходженням навчання за основною програмою у позаурочний час. Учасники отримали сертифікати управління освіти і науки облдержадміністрації, обласного інституту післядипломної педагогічної освіти та АУП.

Медіаосвіта: інтеграція в суспільні дисципліни

У 2015 році АУП сприяла методологічному та кваліфікаційному забезпеченню процесу упровадження медіаграмотності та методик критичного мислення до викладання суспільних дисциплін у середній загальноосвітній школі. У 2016 році за підтримки програми «Матра» Міністерства закордонних справ Королівства Нідерландів продовжилося навчання викладачів у рамках тренінгів «Практична медіаграмотність для викладачів суспільних дисциплін» у [Тернопільській](#) (12-14 січня) та [Львівській](#) (22-23 січня) областях. Посібник [«Медіаграмотність на уроках суспільних дисциплін»](#) (див. зобр.), підготовлений в рамках проекту, став одним з найзайованіших медіаосвітніх видань року. Також він увійшов до [Переліку навчальної літератури](#), що має відповідний гриф Міністерства освіти і науки України для використання у загальноосвітніх навчальних закладах у 2016/2017 навчальному році.

ВИКОРИСТАННЯ ПІДРУЧНИКІВ ТА МЕТОДИЧНИХ МАТЕРІАЛІВ

Джерело: [Впровадження медіаосвіти в Україні. Аналітичний звіт. У-Медіа. 2016](#)

Кінограмотність

АУП в партнерстві з Польським Інститутом в Києві, Міністерством освіти і науки України, Національною спілкою кінематографістів України та ІМФЕ ім. М. Рильського провела [круглий стіл «Кіноосвіта Польщі: досвід синергії кіногалузі і освіти. Кіно як засіб формування національної ідентичності»](#).

Під час круглого столу Юстина Цалчинська, лектор і автор модельних занять проекту [Filmoteka Szkolna](#) та Польського Інституту кіномистецтва, ментор аматорської молодіжної кіношколи презентувала проект Filmoteka Szkolna, засади роботи з кінофільмами під час уроків і на позашкільних заходах. Круглий стіл зібрав близько 70 учасників.

АУП виступила співоорганізатором Першого Форуму «Кінохвиля» (м. Тернопіль. 3-12 листопада), де відбулися майстер-класи з декодування мови медіа і способів маніпулювання.

Конкурси дитячої та юнацької медіаторчості

У 2016 році АУП виступала ініціатором та партнером конкурсів дитячої та юнацької медіаотворчості.

АУП вперше оголосила конкурс зі створення вірусного матеріалу на тему [«Медіаграмотність – must have сучасного українця»](#).

[Перше місце](#) та Гран-прі отримав проект «Комісар Рекс» студентів Школи журналістики Українського католицького університету. Львів'яни провели експеримент присвячений пропаганді і фейкам у медіа: поширили вигадану новину про фільмування у Львові продовження серіалу «Комісар Рекс».

Інформацію оприлюднили більше 15-ти українських видань («Комсомольская правда», «Аргументи і факти», Zaxid.net, zik.ua тощо). Фейкові повірили тисячі українців! На реалізацію проекту студенти витратили 6 днів та 8 доларів.

[Друге місце](#) отримав креативний відеоролик про медіаграмотність, який створила школярка із Запоріжжя Аліна Темирова. Виявилося, що учасницю консультувала Антоніна Мішук, вчитель біології Запорізького колегіуму № 98, яка є випускницею Літньої школи АУП із медіаосвіти і медіаграмотності.

Третє місце обійняв соціальний плакат журналістки з Києва Наталії Гринюк. Автор порушила проблему критичного мислення у старшого покоління.

Відбувся III Міжнародний конкурс рецензій і есеїв на заданий фільм «По той бік екрану» (учасники: Білорусь, Вірменія, Україна), співзасновником якого є АУП. На конкурс було отримано більше 140 робіт.

Бібліотека масової комунікації та медіаграмотності АУП

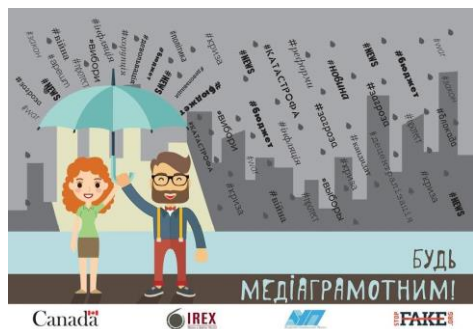
Електронний посібник для вчителя «Медіаграмотність та критичне мислення на уроках суспільствознавства», створений за підтримки Програми У-Медіа, став першим який уможливив набуття медіаграмотності та навичок критичного мислення старшокласниками під час вивчення курсу «Людина і світ» та інших суспільствознавчих курсів. Посібник схвалено до використання в загальноосвітніх навчальних закладах Комісією з філософсько-світоглядних дисциплін Науково-методичної ради з питань освіти Міністерства

освіти і науки України.

Підготовка цього посібника стала можливою завдяки підтримці американського народу, що була надана через проект USAID «У-Медіа», що виконується міжнародною організацією Інтерньюз. Зміст матеріалів є виключно відповідальністю Академії української преси (АУП) та не обов'язково відображає точку зору USAID, уряду США та Інтерньюз.

Посібник «Не потони в інформаційному дощі» створений у рамках проекту «Програма медіаграмотності для громадян». Цей посібник розроблено як практичне керівництво для

тренерів з медіаграмотності, які, в свою чергу, проводитимуть тренінги для громадян різних вікових категорій і професій.

Для створення посібника було використано 186 джерел інформації, з яких було сформовано 3 розділи (інформація і мас-медіа, маніпуляція і боротьба та мова ненависті), які у свою чергу налічують 9 навчальних сесій. Робочому посібнику передувало 7 тестових версій, які уважно перевірялись на інформативність та універсальність. Перевершивши

всі очікування, програма охопила більш ніж **15 000 учасників**, замість запланованих 12 600 громадян. Посібник доступний трьома мовами – українською, російською та англійською.

Посібник з медіаграмотності громадян є результатом співробітництва між трьома організаціями: Академія Української преси, StopFake та IREX.

Цей посібник було розроблено та опубліковано в рамках Проекту “Програма медіаграмотності громадян” за підтримки глобального фонду миру та безпеки, Міністерства внутрішніх справ і міжнародної торгівлі Канади (DFATD Canada).

Полемічні нотатки [«Врятуйте фундаментальні права! Громадянська свобода проти божевілля безпеки»](#), Гергарт Баум.

Праця німецького політика, адвоката, громадського діяча в галузі прав людини, колишнього Федерального міністра Гергарта Баума перекладена та видана Академією української преси наприкінці 2016 року в співпраці з Фондом Фрідріха Науманна за Свободу за підтримки Федеративної Республіки Німеччина. У пропонованій читачеві книзі йдеться саме про необхідність захисту прав людини в усьому світі, у тому числі у провідних демократіях. Інформативними саме для українських читачів є типові теми, які час від часу спричиняють в Німеччині запеклі дискусії: наприклад, про судочинство і практику Конституційного Суду, про роль армії

всередині країни, про тортури як (неприйнятний) крайній засіб і про значення саме свободи преси.

Думки та досвід автора є особливо цінними та актуальними для тих, хто прагне побудувати в Україні стабільну правову державу, у якій також і у важкі часи будуть надійно захищеними фундаментальні права її громадян.

Публічні лекції з медіаосвіти та журналістських стандартів

Більше 180 учасників (студенти, викладачі, редактори комунальних газет, із Миколаєва, Херсона, Маріуполя, відвідали відкриті лекції з медіаосвіти та журналістських стандартів.

Впровадження медіаосвіти в загальноосвітніх навчальних закладах

У 2016/17 навчальному році [в 57 середніх загальноосвітніх навчальних закладах України](#) розпочалося викладання медіаграмотності за навчальними програмами та посібниками, підготовленими АУП і рекомендованими Міністерством освіти і науки України. Цього року [мапа медіаосвіти доповнилася](#) навчальними закладами освіти Харківської, Львівської, Чернігівської, Тернопільської областей.

Це уможливили, в тому числі, координатори обласних експериментів із впровадження медіаосвіти і медіаграмотності – випускники Літніх шкіл медіаосвіти та медіаграмотності АУП, які постійно співпрацюють із АУП (О.Бурім, В.Піщанська, Т.Крячко, Г. Дегтярьова, О.Мокрогуз, Н. Пастушенко, К. Муліка та інші).

Дорожня карта з медіаграмотності

31 серпня 2016 року АУП оприлюднила [Дорожню карту з медіаграмотності \(Media Literacy Road Map\)](#). Її підготовка стала результатом багаточисленних обговорень із різними учасниками процесу просування медіаосвіти та медіаграмотності в Україні та закордоном (громадськими інституціями, органами влади, освітніми установами і бібліотеками), а саме: Міністерством освіти і науки України, Міністерством культури України, Міністерством молоді та спорту України, Національною спілкою кінематографістів України, Національною спілкою журналістів України, викладачами журналістики, медіаекспертами, медіапедагогами.

Тема номера – медіаосвіта

зарубіжний досвід

Олена БОЖОВИЧ, Галина ДУДІТЧУК, Катерина КОСІВА, Вікторія ПІЩАЦЬКА
4. **Медіасвіта в шведській школі**
Шведська освіта – це освіта, яка дає змогу кожній людині стати повноцінною громадянином. Освіта в Швеції – це освіта, яка дає змогу кожній людині стати повноцінною громадянином. Освіта в Швеції – це освіта, яка дає змогу кожній людині стати повноцінною громадянином.

обмінюємося досвідом

Антоніо ПОПОВИЧ
13. **Медіасвіта в школах України**
Медіасвіта – це освіта, яка дає змогу кожній людині стати повноцінною громадянином. Освіта в Україні – це освіта, яка дає змогу кожній людині стати повноцінною громадянином. Освіта в Україні – це освіта, яка дає змогу кожній людині стати повноцінною громадянином.

Катерина КОСІВА

18. **Успішні кейси в Україні**
Успішні кейси – це освіта, яка дає змогу кожній людині стати повноцінною громадянином. Освіта в Україні – це освіта, яка дає змогу кожній людині стати повноцінною громадянином. Освіта в Україні – це освіта, яка дає змогу кожній людині стати повноцінною громадянином.

формуємо освітнє середовище

Олена ЗАХАРОВА, Ірина ПІЩАЦЬКА
22. **Використання засобів медіасвіти**
Використання засобів медіасвіти – це освіта, яка дає змогу кожній людині стати повноцінною громадянином. Освіта в Україні – це освіта, яка дає змогу кожній людині стати повноцінною громадянином. Освіта в Україні – це освіта, яка дає змогу кожній людині стати повноцінною громадянином.

надаємо методичні рекомендації

Світлана ПІЩАЦЬКА
28. **Медіасвіта на уроках історії**
Медіасвіта на уроках історії – це освіта, яка дає змогу кожній людині стати повноцінною громадянином. Освіта в Україні – це освіта, яка дає змогу кожній людині стати повноцінною громадянином. Освіта в Україні – це освіта, яка дає змогу кожній людині стати повноцінною громадянином.

Ірина ПІЩАЦЬКА

33. **Інтеграція соціальних мереж**
Інтеграція соціальних мереж – це освіта, яка дає змогу кожній людині стати повноцінною громадянином. Освіта в Україні – це освіта, яка дає змогу кожній людині стати повноцінною громадянином. Освіта в Україні – це освіта, яка дає змогу кожній людині стати повноцінною громадянином.

Ірина ПІЩАЦЬКА

38. **Уроки кібербезпеки**
Уроки кібербезпеки – це освіта, яка дає змогу кожній людині стати повноцінною громадянином. Освіта в Україні – це освіта, яка дає змогу кожній людині стати повноцінною громадянином. Освіта в Україні – це освіта, яка дає змогу кожній людині стати повноцінною громадянином.

Ірина ПІЩАЦЬКА

43. **Як стати жертвою кібербулінгу**
Як стати жертвою кібербулінгу – це освіта, яка дає змогу кожній людині стати повноцінною громадянином. Освіта в Україні – це освіта, яка дає змогу кожній людині стати повноцінною громадянином. Освіта в Україні – це освіта, яка дає змогу кожній людині стати повноцінною громадянином.

Ірина ПІЩАЦЬКА

44. **Як захистити навігаторів**
Як захистити навігаторів – це освіта, яка дає змогу кожній людині стати повноцінною громадянином. Освіта в Україні – це освіта, яка дає змогу кожній людині стати повноцінною громадянином. Освіта в Україні – це освіта, яка дає змогу кожній людині стати повноцінною громадянином.

Ірина ПІЩАЦЬКА

49. **Боротьба зі свавіллям**
Боротьба зі свавіллям – це освіта, яка дає змогу кожній людині стати повноцінною громадянином. Освіта в Україні – це освіта, яка дає змогу кожній людині стати повноцінною громадянином. Освіта в Україні – це освіта, яка дає змогу кожній людині стати повноцінною громадянином.

Ірина ПІЩАЦЬКА

55. **Використання ресурсів**
Використання ресурсів – це освіта, яка дає змогу кожній людині стати повноцінною громадянином. Освіта в Україні – це освіта, яка дає змогу кожній людині стати повноцінною громадянином. Освіта в Україні – це освіта, яка дає змогу кожній людині стати повноцінною громадянином.

Ірина ПІЩАЦЬКА

62. **Про структуру**
Про структуру – це освіта, яка дає змогу кожній людині стати повноцінною громадянином. Освіта в Україні – це освіта, яка дає змогу кожній людині стати повноцінною громадянином. Освіта в Україні – це освіта, яка дає змогу кожній людині стати повноцінною громадянином.

Ірина ПІЩАЦЬКА

66. **Розробка курсу**
Розробка курсу – це освіта, яка дає змогу кожній людині стати повноцінною громадянином. Освіта в Україні – це освіта, яка дає змогу кожній людині стати повноцінною громадянином. Освіта в Україні – це освіта, яка дає змогу кожній людині стати повноцінною громадянином.

Ірина ПІЩАЦЬКА

67. **Про структуру**
Про структуру – це освіта, яка дає змогу кожній людині стати повноцінною громадянином. Освіта в Україні – це освіта, яка дає змогу кожній людині стати повноцінною громадянином. Освіта в Україні – це освіта, яка дає змогу кожній людині стати повноцінною громадянином.

Ірина ПІЩАЦЬКА

68. **Про структуру**
Про структуру – це освіта, яка дає змогу кожній людині стати повноцінною громадянином. Освіта в Україні – це освіта, яка дає змогу кожній людині стати повноцінною громадянином. Освіта в Україні – це освіта, яка дає змогу кожній людині стати повноцінною громадянином.

Ірина ПІЩАЦЬКА

69. **Про структуру**
Про структуру – це освіта, яка дає змогу кожній людині стати повноцінною громадянином. Освіта в Україні – це освіта, яка дає змогу кожній людині стати повноцінною громадянином. Освіта в Україні – це освіта, яка дає змогу кожній людині стати повноцінною громадянином.

Ірина ПІЩАЦЬКА

70. **Про структуру**
Про структуру – це освіта, яка дає змогу кожній людині стати повноцінною громадянином. Освіта в Україні – це освіта, яка дає змогу кожній людині стати повноцінною громадянином. Освіта в Україні – це освіта, яка дає змогу кожній людині стати повноцінною громадянином.

Ірина ПІЩАЦЬКА

71. **Про структуру**
Про структуру – це освіта, яка дає змогу кожній людині стати повноцінною громадянином. Освіта в Україні – це освіта, яка дає змогу кожній людині стати повноцінною громадянином. Освіта в Україні – це освіта, яка дає змогу кожній людині стати повноцінною громадянином.

Ірина ПІЩАЦЬКА

72. **Про структуру**
Про структуру – це освіта, яка дає змогу кожній людині стати повноцінною громадянином. Освіта в Україні – це освіта, яка дає змогу кожній людині стати повноцінною громадянином. Освіта в Україні – це освіта, яка дає змогу кожній людині стати повноцінною громадянином.

Ірина ПІЩАЦЬКА

73. **Про структуру**
Про структуру – це освіта, яка дає змогу кожній людині стати повноцінною громадянином. Освіта в Україні – це освіта, яка дає змогу кожній людині стати повноцінною громадянином. Освіта в Україні – це освіта, яка дає змогу кожній людині стати повноцінною громадянином.

Ірина ПІЩАЦЬКА

74. **Про структуру**
Про структуру – це освіта, яка дає змогу кожній людині стати повноцінною громадянином. Освіта в Україні – це освіта, яка дає змогу кожній людині стати повноцінною громадянином. Освіта в Україні – це освіта, яка дає змогу кожній людині стати повноцінною громадянином.

Ірина ПІЩАЦЬКА

75. **Про структуру**
Про структуру – це освіта, яка дає змогу кожній людині стати повноцінною громадянином. Освіта в Україні – це освіта, яка дає змогу кожній людині стати повноцінною громадянином. Освіта в Україні – це освіта, яка дає змогу кожній людині стати повноцінною громадянином.

Ірина ПІЩАЦЬКА

76. **Про структуру**
Про структуру – це освіта, яка дає змогу кожній людині стати повноцінною громадянином. Освіта в Україні – це освіта, яка дає змогу кожній людині стати повноцінною громадянином. Освіта в Україні – це освіта, яка дає змогу кожній людині стати повноцінною громадянином.

Ірина ПІЩАЦЬКА

77. **Про структуру**
Про структуру – це освіта, яка дає змогу кожній людині стати повноцінною громадянином. Освіта в Україні – це освіта, яка дає змогу кожній людині стати повноцінною громадянином. Освіта в Україні – це освіта, яка дає змогу кожній людині стати повноцінною громадянином.

Ірина ПІЩАЦЬКА

78. **Про структуру**
Про структуру – це освіта, яка дає змогу кожній людині стати повноцінною громадянином. Освіта в Україні – це освіта, яка дає змогу кожній людині стати повноцінною громадянином. Освіта в Україні – це освіта, яка дає змогу кожній людині стати повноцінною громадянином.

43. Як стати жертвою кібербулінгу	Ірина ПІЩАЦЬКА
44. Як захистити навігаторів	Ірина ПІЩАЦЬКА
49. Боротьба зі свавіллям	Ірина ПІЩАЦЬКА
55. Використання ресурсів	Ірина ПІЩАЦЬКА
62. Про структуру	Ірина ПІЩАЦЬКА
66. Розробка курсу	Ірина ПІЩАЦЬКА
67. Про структуру	Ірина ПІЩАЦЬКА
68. Про структуру	Ірина ПІЩАЦЬКА
69. Про структуру	Ірина ПІЩАЦЬКА
70. Про структуру	Ірина ПІЩАЦЬКА
71. Про структуру	Ірина ПІЩАЦЬКА
72. Про структуру	Ірина ПІЩАЦЬКА
73. Про структуру	Ірина ПІЩАЦЬКА
74. Про структуру	Ірина ПІЩАЦЬКА
75. Про структуру	Ірина ПІЩАЦЬКА
76. Про структуру	Ірина ПІЩАЦЬКА
77. Про структуру	Ірина ПІЩАЦЬКА
78. Про структуру	Ірина ПІЩАЦЬКА

Вийшов друком [журнал «Заступник директора школи» №7](#) (липень 2016 року) (видається за інформаційної підтримки Міністерства освіти і науки України), де вперше медіаосвіта стала темою спеціалізованого номеру. Ідея номеру виникла під час проведення [Четвертої міжнародної науково-методичної конференції «Практична медіаграмотність: міжнародний досвід та українські перспективи»](#) (18 – 19 березня 2016 року, м. Київ).

З 9 матеріалів 8 були підготовлені учасниками конференції, медіапедагогами – членами медіаосвітньої мережі АУП. З 14 авторів – 8 випускники Літніх шкіл медіаосвіти і медіаграмотності АУП.

Редакція журналу «Заступник директора школи» висловила подяку Академії української преси за сприяння у підготовці матеріалів та консультування.

Міжнародна діяльність

Втретє у Кальмарі, одному з найстаріших шведських міст, що стоїть на Балтійському морі, проходив [Літній табір з медіаграмотності](#) (організатор – Інститут підвищення кваліфікації журналістів FOJO, Швеція). З 2014 року українські медіаосвітяни мають змогу щорічно долучатися до вивчення шведського досвіду медіаосвіти і ознайомлення з практиками наших колег із Білорусі, Вірменії, Казахстану, Польщі.

У червні в Кишиневі (Молдова) на базі [Державного педагогічного університету імені Іона Крянге](#) відбулася [Міжнародна літня школа з медіаосвіти](#). У заході взяли участь медіапедагоги з Молдови, України, Грузії та Вірменії. Вісім представники з Київської, Черкаської, Полтавської, Запорізької, Львівської та Харківської областей відвідали Міжнародну літню школу з медіаосвіти.

З 1 по 4 листопада 2016 року в Кишиневі (Молдова) пройшла [третя осіння сесія Школи медіаграмотності](#) для професорсько-викладацького складу Державного педагогічного університету імені Іона Крянге.

Організатором даного проекту виступила [DW Akademie – Eurasia](#), яка ось уже кілька років успішно займається подібною роботою на території Молдови, України, Киргизької Республіки та інших пострадянських країн.

29 червня – 3 липня 2016 року відбувся 5-денний семінар [«Цифрова журналістика: між політикою і пропагандою»](#).

Учасники – 15 журналістів, блогерів та працівників сфери медіа з України, Молдови, Азербайджану і Грузії.

На заході учасники обговорили важливість дотримання професійних, етичних та демократичних стандартів без пропаганди та ідеологічних упереджень, а також якість висвітлення з огляду на зміни в умовах соціального та технічного розвитку.

Організатори: Європейська академія лідерства та дебатів у співпраці зі Штальмедіен (Німеччина), Академія української преси (Україна) та німецький блог CARTA за підтримки Міністерства Закордонних Справ ФРН.

Наприкінці липня 2016 року білоруські колеги презентували онлайн-гру "Медиазнайка", основою для якої стала українська версія гри "Медиазнайко" (презентована АУП у 2014 році). У 2014 році команда АУП презентувала адаптовану гру в рамках Міжнародного літнього медіакемпу у Кальмарі (Швеція) та познайомила білоруських учасників з можливостями ресурсу.

«Медиазнайка» в Білорусі - спільний проект порталу TUT.BY і професійного ресурсу про журналістику Mediakritika.by.

У жовтні на звернення Центру підтримки ЗМІ (Киргистан) АУП організувала тижневий навчальний візит представників Громадського фонду «Центр підтримки ЗМІ» до українських центрів упровадження медіаосвіти, де наші колеги ділилися власною мотивацією і практичним досвідом викладання предмету.

Основною метою візиту стало обговорення та підписання Меморандуму про забезпечення взаємного співробітництва та сприяння спільній роботі в галузі підвищення медіаграмотності й розвитку соціально відповідальної журналістики в суспільстві.

У жовтні 2016 року у Відні (Австрія) відбулася зустріч ОБСЄ з людського виміру «Свобода слова та свобода медіа під час збройних конфліктів». Під час неї дуже багато говорилося про збройний конфлікт на Сході України.

20-21 жовтня 2016 року в Мінську (Білорусь) відбулася Міжнародна журналістська конференція «Професійна етика: сучасні виклики – пошук рішень». У заході взяли участь представники Швеції, України, Росії, Казахстану, Грузії, Вірменії, а також білоруські журналісти.

На заході з темою “Стандарти журналістики в умовах збройного конфлікту” виступив президент Академії української преси Валерій Іванов

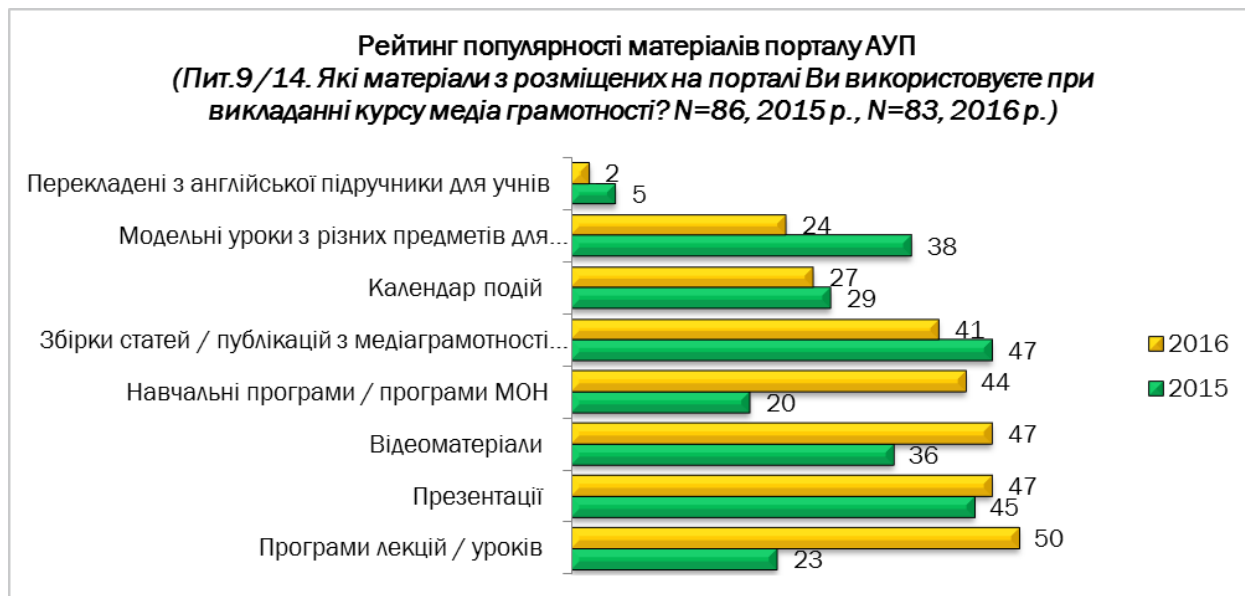
З 21 по 23 жовтня 2016 року в берлінському «Бетахаусі» пройшла перша зустріч учасників міжнародного проекту «Медіа Навігатор». Проект зібрав 18 експертів в галузі медіа з Вірменії, Білорусі, Молдови, України, Росії, Швеції та Німеччини. Мета зустрічі – обмінятися досвідом і поділятися ефективними методиками медіаосвіти.

Другий етап проекту – кожен з учасників проводить невеликі тренінги з медіаграмотності в рідних країнах – учасницях програми (на уроках в освітніх установах, курсах для колег і т. п.) для перевірки методик і вправ, з якими вони познайомилися в Берліні. Завершальним етапом стала робоча зустріч у Києві в листопаді. Під час третього завершального етапу учасники на основі досвіду після проведення тренінгів оцінювали та відбирали вправи, що увійдуть до російськомовного онлайн-збірника з розвитку медіакомпетенцій. Цей універсальний посібник буде застосовано при формальному і неформальному навчанні в усіх країнах-учасницях проекту. З 78 запропонованих вправ та методик були відібрані 45.

Проект фінансується за кошти Міністерства закордонних справ Федеративної Республіки Німеччина.

Інформаційні платформи АУП

Актуальна інформація постійно розміщується на 3 майданчиках: [портал «Медіаосвіта та медіаграмотність»](#), на [сайті АУП](#), дизайн та технічна база якого були оновлені у 2016 році та у соціальній мережі [Facebook](#) на сторінці АУП. Окрім цього кожні 2 тижні медіапедагоги та усі, хто підписуються на розсилку АУП отримують [електронний бюлетень](#), який включає в себе усі новини за двотижневий період. Бюлетень надходив у формі таблиці до жовтня 2015 року. Сьогодні для створення бюлетеня використовується сервіс для маркетингових поштових розсилок MailChimp. Медіапедагоги діляться інформацією бюлетеня на своїх інформаційних ресурсах.

Джерело: [Впровадження медіаосвіти в Україні. Аналітичний звіт. У-Медіа. 2016](#)

[Портал «Кадри»](#) (kadry.net.ua) – пілотний проект АУП, який запрацював з травня 2016 року, покликаний забезпечити контроль громадянського суспільства за процесами кадрових призначень на посади в українських державних інституціях. Діяльність порталу також допомагає заповнити прогалини в суспільному контролі за прозорістю кадрових призначень на посади чиновників вищого рангу, керівників державних підприємств, установ, організацій.

До проекту залучений колектив професійних журналістів, які, володіючи багаторічним досвідом створення мультимедійних матеріалів на економічну та суспільно-політичну тематику, є експертами з проведення конкурсних відборів.

Журналісти порталу «Кадри» відстежують теми діяльності топ-менеджменту державних підприємств, установ та організацій. Як тільки перевірена та достовірна інформація щодо правопорушень із боку осіб, які обіймають посади керівників держкомпаній, з'являється на сайті, відповідні компетентні органи та громадянське суспільство мають підстави вживати заходів щодо вирішення цієї проблеми. Фактично «Кадри» виконують функцію громадського контролю за станом справ на підприємствах державної та комунальної форм власності. На підставі отриманої інформації журналісти порталу «Кадри» створюють мультимедійні матеріали різних жанрів, які формують повноколірну картину кадрового конкурсу у процесі його проведення.

Проект здійснюється на волонтерських засадах свідомими соціально активними громадянами та колективом АУП.

Вже близько трьох років українська журналістика існує в умовах інформаційної війни. Для журналістів стає все важче і важче працювати в таких жорстких умовах, не порушуючи професійних стандартів. Таким чином, такі поняття як достовірність, повнота і актуальність інформації, її баланс і неупереджений характер спотворюються. Особливо варто розглядати як проблему пропаганду та мову ненависті в українських мас-медіа. Сумнівне чи неправильне висвітлення подій спричиняє трагічні наслідки, такі як: паніка в суспільстві, розпалювання ненависті в країні, відсутність довіри поміж людей до нинішньої державної влади, збройних сил, засобів масової інформації і т.д. Таким чином, за останній рік, можна помітити катастрофічний рівень недовіри суспільства до українських ЗМІ.

Саме для виправлення цієї ситуації, починаючи з кінця 2014 року АУП провела 46 заходів із журналістами, медіапедагогами та студентами-журналістами в зоні АТО, 10 з яких відбулися у 2016 році.

У червні 2016 року АУП завершила серію дводенних семінарів **«Світові стандарти журналістики»** для студентів-журналістів 10 українських ВНЗ, що відбулися за сприяння Програми У-медіа Інтерньюз. З жовтня 2015 року до червня 2016 року 10 семінарів відвідали 286 учасників із запланованих 200. За результатами вхідного та вихідного тестування загальний відсоток рівня знань учасників зріс на 28 %.

ВНЗ в яких відбулися семінари:

1. [Маріупольський державний університет \(3-4 грудня 2015\), 20 учасників](#)
2. [Національний університет «Острозька академія» \(28-29 січня 2016\), 25 учасників](#)
3. [Вінницький педагогічний університет ім. Коцюбинського \(26-27 лютого 2016\), 21 учасник](#)
4. [Бердянський педагогічний університет \(25-26 березня 2016\), 24 учасники](#)
5. [Київський університет імені Бориса Грінченка \(18-19 квітня 2016\), 58 учасників](#)
6. [Чернігівський національний педагогічний університет ім. Т. Г. Шевченка \(20-21 травня 2016\), 27 учасників](#)
7. [Черкаський національний університет ім. Богдана Хмельницького \(23-24 травня 2016\), 20 учасників](#)
8. [Тернопільський національний педагогічний університет ім. В. Гнатюка \(7-8 червня 2016\), 37 учасників](#)
9. [Донецький національний університет \(Вінниця\) \(9-10 червня 2016\), 26 учасників](#)
10. [Університет «УКРАЇНА» \(Київ\) \(13-14 червня 2016\), 28 учасників](#)

Протягом квітня 2016 року АУП провела три триденні **тренінги з конфліктно-чутливої журналістики** для журналістів зі сходу України. Перед початком тренінгів тренери АУП пройшли інтенсивний 8-денний курс навчання у відомого журналіста та медіатренера з 20-річним досвідом викладання тренінгів з конфліктно-чутливої журналістики Пітера Дю Туа. Учасники – 62 журналісти Донецької, Луганської, Запорізької та Дніпропетровської областей. За результатами вхідного та вихідного анкетування загальний відсоток рівня знань учасників зріс на 15,3 %.

Також був проведений [моніторинг матеріалів учасників](#) «до» та «після» тренінгу методом контент-аналізу.

Місто, дата	К-ть учасників	Чоловік и/жінки	Оцінювання знань до	Оцінювання знань після	Результат
Маріуполь, 14-16.04.16	21	9/12	54%	72%	18%
Запоріжжя, 20-22.04.16	19	2/17	63%	73%	10%
Сєверодонецьк, 27-29.04.16	21	9/12	59%	77%	18%
Загальні результати	61	20/41	58,67%	74%	15,3%

Тренінги відбулися в рамках проекту “Забезпечення інформаційної підтримки внутрішньо-переміщеним особам (ВПО), та надання інформації про них”, що надана через проект Ukraine Confidence Building Initiative (UCBI) компанією Chemonics International й фінансується Агентством США з міжнародного розвитку (USAID).

За підтримки [Представництва фонду Конрада Аденауера в Україні](#) у лютому (Київ) та вересні (Миколаїв) 2016 року АУП провела семінари для 52 журналістів на тему «Паризька кліматична угода та її наслідки для економіки України».

10-11 листопада 2016 року в Дніпрі відбувся семінар [«Європейські стандарти друкованої преси. Менеджмент і маркетинг газет»](#) за участі експертів Вернера Д'Інки, видавця газети «Франкфуртер Альгемайне Цайтунг» та Валерія Іванова, президента АУП. Учасники – 26 журналістів та редакторів газет зі всієї України.

29 листопада 2016 року у Червоному корпусі Національного університету імені Тараса Шевченка відбулася дискусія [«Якісна журналістика в час війни та кризи – Між пропагандою та звинуваченнями в брехні»](#), яку модерував президент АУП Валерій Іванов.

На заході говорили з німецькими та українськими журналістами про те, як у нинішній складній ситуації можна обходитися з атаками на свободу слова, інформації та преси.

У 2016 році АУП спільно з [Фондом Фрідріха Науманна За Свободу](#) організувала та провела 24 заходи для журналістів України.

Для 88 студентів-журналістів відбулися семінари:

[«Онлайн-журналістика» \(9-10 березня, Вінниця\)](#)

[«Онлайн-журналістика» \(21-22 березня, Маріуполь\)](#)

[«Як писати про економіку доступно» \(23-24 березня, Маріуполь\)](#)

[«Як писати про економіку доступно» \(30-31 березня, Черкаси\)](#)

У рамках масштабного трирічного спільного проекту Академії української преси та Фонду Фрідріха Науманна за Свободу (за підтримки Міністерства закордонних справ Німеччини), який розпочався у липні 2016 року, відбулися перші 20 дводенних семінарів зі стандартів журналістики, адміністративної та судової реформ ([інфографіка](#)). У період з липня до грудня 2016 року в заходах взяв участь 521 журналіст.

За підтримки *Фонду розвитку ЗМІ Посольства США в Україні* АУП організувала участь чотирьох американських спікерів на IV LvivMediaforum, який проходив 26-28 травня 2016 року. [Тім Маклафлін](#) (MediaStorm), [Денніс Чемберлін](#) (Iowa State University), [Девін Гершенгорн](#) (New York Times), [Крейг Ламей](#) (Northwestern's Institute for Policy Research).

Також, були організовані та проведені семінари «Стандарти журналістики в умовах військово-політичного конфлікту», у яких взяли участь 80 регіональних журналістів:

- [Миколаїв, 16-17 лютого 2016 року](#)
- [Херсон, 18-19 лютого 2016 року](#)
- [Нікополь 1-2 березня 2016 року](#)
- [Запоріжжя, 3-4 березня 2016 року](#)

Організаційний розвиток

У 2016 році АУП здійснила комплекс дій з організаційного розвитку, що суттєво вплинув на якість виконання поставлених завдань. Так, був реалізований ребрендинг вебсайту АУП, результатом якого стала зміна дизайну на більш привабливий та покращення контенту з огляду на потреби цільової аудиторії. У 2012, 2014, 2015 та 2016 роках були здійснені процедури самооцінювання, а також незалежного оцінювання організації. За результатами оцінювання, з 2012 по 2016 рік організаційна спроможність організації за шкалою SAT&OSS зросла з 4,01 до 6,84 балів, що у відсотковому еквіваленті становить 70,72%. Протягом періоду з грудня 2015 року по травень 2016 року, Академія української преси провела 3 тренінгові сесії (по 4 тренінги в кожній) для персоналу з моніторингу та оцінки програмної діяльності, фандрейзингу, а також з комунікативної та PR стратегії. У якості тренерів виступали відповідно Ірина Негреєва, Любов Паливода та Людмила Гуменюк. Навчання було проведено за підтримки Ініціативного Центру Сприяння Розвитку Активності та Громадського Почину «Єднання». За результатами тренінгів були розроблені політики і процедури для АУП та впроваджені відповідні інструменти в діяльність організації. Зокрема, завдяки поділу цільових аудиторій на групи та постановки завдань в межах комунікаційної стратегії АУП змінився підхід до інформування наших медіа-користувачів. Крім того, АУП постійно робить зусилля для диверсифікації джерел фінансування, інформаційної підтримки та кола партнерів. Зрештою, ми відслідковуємо індикатори розвитку, користуючись процедурою моніторингу і оцінки, що дозволяє

зберігати важливі дані, встановити прогрес та недоліки по кожному виду діяльності, а також суттєво впливає на прийняття подальших рішень.

[З 2012 року АУП оприлюднює програмні і фінансові річні звіти.](#)

НАШІ ПАРТНЕРИ

Тел.: (+38 044) 223 73 11

Ел. пошта: info@aup.com.ua

Сайт: www.aup.com.ua

Медіаосвітній портал: <http://www.medialiteracy.org.ua/>

Сторінка на Facebook: <https://www.facebook.com/aupfoundation>

Адреса поштова:

Київ,
вул. В. Порика, 11-а, оф. 56,
04208

Адреса фактична:

Київ, вул. Січових Стрільців, 37-41,
7 поверх офіс 720, кімната 2
04053